

РЕЗОЛЮЦІЯ

**X науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Вища освіта в медсестринстві: проблеми і перспективи»,
присвяченої 145-ій річниці заснування КВНЗ «Житомирський
медичний інститут» Житомирської обласної ради**

м. Житомир

24-25 жовтня 2019 р.

X науково-практична конференція з міжнародною участю «Вища освіта в медсестринстві: проблеми і перспективи» проведена відповідно до плану, затвердженого МОЗ і НАМН України.

Головний організатор

**КВНЗ «Житомирський медичний інститут» Житомирської обласної
ради**

Співорганізатори:

**Державна установа «Центр розвитку медсестринства Міністерства
охорони здоров'я України»**

**Управління охорони здоров'я Житомирської облдержадміністрації
Асоціація медичних сестер Житомирської області**

Асоціація медичних сестер та акушерок Словаччини

**Інститут медсестринства та наук про здоров'я Жешувського
університету (Польща)**

**Палацький університет в Оломоуці, факультет наук про здоров'я
(Словаччина)**

**Ярославський вищий державний навчальний техніко-економічний
заклад імені Броніслава Маркевича (Польща)**

Вища школа наук про здоров'я, Жіранув (Польща)

Рецензований науковий журнал «Profese on-line» (Чехія)

**Професійне видання «Osetrovatelstvo a Porodna Asistencya»
(Словаччина)**

**Науково-практичний журнал для медичних сестер і акушерок
«Pielęgniarstwo specjalistyczne» (Польща)**

У роботі конференції взяли участь понад 300 осіб: науковці, студенти, медичні сестри та акушерки України, представники країн Євросоюзу, видавці наукових видань, представники громадських організацій тощо.

За результатами роботи X науково-практичної конференції з міжнародною участю учасники конференції констатують, що відповідно до стратегії розбудови галузі та створення в Україні ефективної національної системи охорони здоров'я в медсестринстві мають відбутися якісні зміни:

- розширення підготовки медичних сестер з вищою освітою – магістрів за спеціальністю «Медсестринство» і повноцінного їх використання в навчально-виховному процесі в закладах вищої медичної освіти як викладачів та на керівних посадах в закладах охорони здоров'я, як менеджерів сестринського персоналу;

- удосконалення підготовки медичних кадрів, максимальне наближення їх фахової компетентності до рівня міжнародних стандартів;

- удосконалення системи післядипломної освіти на принципах безперервності та освіти протягом життя;

- розширення прав і повноважень фахівців з медсестринства в професійній діяльності відповідно до освітнього рівня.

Учасники науково-практичної конференції констатують, що на сьогодні, незважаючи на доволі потужну мережу закладів вищої медичної освіти, в Україні ще не досягнуто рівня підготовки медичних сестер, який би повною мірою відповідав сучасним міжнародним стандартам. Причинами такого стану, насамперед, є повільне запровадження в навчальний процес сучасних наукових розробок, галузевих стандартів вищої медичної освіти, адаптованих до європейських, у сфері охорони здоров'я; несвоєчасний перегляд та оновлення програм підготовки фахівців для медичної галузі, що не встигає за розвитком сучасної медичної науки та нових медичних технологій; нерозвинута мережа університетських клінік; застаріла матеріально-технічна база навчальних закладів; зростання нерівності в

доступі до якісної освіти; зменшення державного замовлення на підготовку фахівців з медсестринства тощо.

Потребує перегляду і наукового обґрунтування навантаження на медичну сестру в закладах охорони здоров'я, що значно перевищує навантаження на медсестру в порівнянні з країнами Євросоюзу та іншими розвиненими країнами світу.

Заробітна плата медичних сестер залишається однією з найнижчих у державі серед кваліфікованих фахівців, що збільшує відтік медсестер з галузі охорони здоров'я.

З метою підвищення якості підготовки медичних фахівців, вирішення кадрових проблем галузі, поліпшення якості медичної допомоги населенню, забезпечення конкурентоспроможності випускників вищої медичної школи на вітчизняному та міжнародному ринках праці, подальшого розвитку ступеневої медсестринської освіти учасники науково-практичної конференції

ПРОПОНУЮТЬ

для подальшого розвитку медсестринства в Україні:

- підтримувати процес реформування медичної освіти і системи охорони здоров'я шляхом наближення до стандартів Євросоюзу;
- внести до МОЗ України пропозиції щодо змін у Класифікаторі професій ДК 003-2010 стосовно удосконалення менеджменту й управління сестринськими службами та раціонального використання в практичній охороні здоров'я магістрів та бакалаврів зі спеціальності «Медсестринство»;
- внести до МОЗ України пропозиції щодо запровадження практики конкурсного відбору та призначення на посади керівників сестринських служб;
- продовжити наукові дослідження з метою вдосконалення системи управління якістю роботи медсестринської служби закладів охорони здоров'я та єдиної системи оцінки якості сестринського догляду за пацієнтом.

Рекомендувати структурам охорони здоров'я обласних державних адміністрацій:

- сприяти продовженню навчання медсестер на освітніх рівнях «бакалавр» і «магістр» з метою використання їх на посадах керівників медсестринських служб та в службах високоспеціалізованої медичної допомоги;

- поліпшити кадрове забезпечення закладів охорони здоров'я шляхом створення та реалізації відповідних регіональних програм «Кадри охорони здоров'я», сприяти поліпшенню матеріального стану та підвищенню соціального статусу медичних працівників, насамперед молодих спеціалістів, забезпечити їх належними умовами праці, житлом;

- сприяти активному залученню медсестринського персоналу до впровадження профілактичних технологій, зокрема індивідуальної та популяційної профілактики, підвищенню мотивації та створенню умов для дотримання здорового способу життя населення, зниженню системних ризиків хронічних неінфекційних захворювань;

- сприяти розширенню участі медсестринського персоналу в здійсненні імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, посилити заходи щодо протидії епідемії соціально небезпечних хвороб, особливо, з профілактики туберкульозу та ВІЛ/СНІДу, покращити доступність та якість медичних послуг вказаним групам пацієнтів, сприяти формуванню толерантного ставлення суспільства до людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом.

з метою вдосконалення медсестринської освіти:

- забезпечити реалізацію Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням специфічних особливостей галузі охорони здоров'я та медичної освіти;

- забезпечити подальший розвиток ступеневої медсестринської освіти: молодший бакалавр → медична сестра-бакалавр → магістр медсестринства → медична сестра з науковим ступенем доктора філософії;
- МОЗ України розробити рекомендації для територіальних органів влади та місцевого самоврядування щодо стимулювання підготовки бакалаврів і магістрів з медсестринства;
- МОЗ України внести доповнення до Класифікатора професій ДК 003-2010 спеціальності «Медсестринство» спеціальності «Медичний адміністратор» освітнього ступеня «бакалавр» із визначенням функцій керівника структурного підрозділу (відділення) амбулаторії, ФАПу, центрів ПМД з питань матеріально-технічного забезпечення, створення належних умов для пацієнтів і персоналу;
- МОЗ України з метою перегляду нормативів навантаження на медичну сестру провести хронометраж фактичних затрат часу на виконання функціональних обов'язків медичними сестрами в закладах (відділеннях) різного профілю для обґрунтування навантаження на медичну сестру лікарень вторинного і третинного рівнів;
- запровадити підготовку акушерок освітнього ступеня «бакалавр» для подальшої роботи в перинатальних центрах, центрах охорони здоров'я матері та дитини, пологових відділеннях;
- продовжити запровадження очно-заочної та дистанційної форм навчання для медсестер-бакалаврів і магістрів медсестринства;
- забезпечити впровадження в навчальний процес сучасних педагогічних та наукових інновацій відповідно до світових стандартів, а саме: інтерактивних технологій навчання, дистанційного навчання, комп'ютерного моніторингу самостійної роботи студентів, електронних комплексів навчання та контролю знань, індивідуалізованого навчання на базі адаптивних систем дистанційного навчання та контролю знань тощо;
- продовжити комп'ютеризацію навчального процесу, запровадження телемедичних технологій та дистанційної освіти;

– розробити програми безперервної професійної освіти практикуючих медичних працівників на основі очно-заочної та дистанційної форм навчання;

– забезпечити підготовку та перепідготовку для закладів ПМД необхідної кількості медичних сестер-помічників сімейного лікаря з розширеними функціями освітнього ступеня «бакалавр»;

– вивчити запити закладів практичної охорони здоров'я щодо потреби післядипломної підготовки фахівців медсестринства з паліативної медицини та хоспісної допомоги;

– розробити нову освітню програму тематичного циклу «Медсестри паліативної та хоспісної допомоги» та впровадити її в закладах вищої медичної освіти, що здійснюють післядипломну підготовку в рамках безперервної професійної освіти фахівців медсестринства;

– забезпечити впровадження контролю якості підготовки медичних фахівців у закладах вищої медичної освіти та закладах післядипломної освіти;

– удосконалити навчальні програми та плани, підвищити кваліфікацію викладачів, впровадити нові освітні технології, у тому числі, з використанням симуляційних та тренінгових класів, дистанційних інтерактивних сесій, електронних баз і бібліотек, удосконалити атестацію і сертифікацію фахівців з активним залученням професійних медсестринських асоціацій;

– розробити та запровадити в післядипломній освіті курси тематичного вдосконалення викладачів клінічних дисциплін закладів вищої медичної (медсестринської) освіти;

– запровадити цикли спеціалізації та вдосконалення для заступників головних лікарів з медсестринства, головних медичних сестер та медичних сестер-координаторів на відділеннях та факультетах післядипломної освіти закладів вищої медичної (медсестринської) освіти;

– забезпечити підготовку і видання підручників та навчальних посібників відповідно до нових освітніх стандартів, визначити базові навчальні заклади для їх підготовки.

з метою розвитку наукових досліджень з проблем медсестринства:

– продовжити опрацювання та розвиток спеціальності «Медсестринство» як наукової, запровадження аспірантури й докторантури з медсестринства та відповідних спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій та здобуття наукових ступенів медичними сестрами за науковою спеціальністю «Медсестринство»;

– продовжити дослідження зі стандартизації медсестринської справи відповідно до профілю роботи медичних сестер (медсестринство в терапії, хірургії, педіатрії тощо);

– вивчати та узагальнювати міжнародний досвід щодо спеціалізації медичних сестер із вищою освітою для роботи в центрах ПМД, госпітальних центрах, реабілітаційних центрах, хоспісах, інших спеціалізованих центрах;

– регіональним вищим медичним навчальним закладам сприяти більш широкому проведенню регіональних науково-практичних конференцій з проблем медсестринства та медичної освіти.

з метою розвитку міжнародного співробітництва:

– розвивати міжнародне співробітництво у сфері медичної (медсестринської) освіти: єдині системи оцінювання, створення інтерактивних мереж, забезпечення мобільності студентів і викладачів;

– здійснити заходи щодо розширення прийому до вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів іноземних студентів;

– проводити спільні наукові дослідження та науково-практичні конференції з іноземними партнерами за світовими та європейськими грантами;

– сприяти співпраці з іноземними вищими навчальними закладами щодо реалізації міжнародних освітніх програм з метою отримання подвійних дипломів національного і міжнародного зразка.